

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál ános könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bermentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben hához hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
fél évre 2 frt,
negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyitlatter sora 15 kr.

A kikelet.

A csillagászoknak korábban van az ők uj esztendőjük, de az érző emberiség a kikeletnél helyezi el azon hatarkövet mely ujonnan született vágyait és reményeit mindannyiszor megjelöli.

Uj vágyak, uj remények! Előlről kezdett munkásság!

Mindaz a tavasszal együtt jár s nincs csillagász, naptárjavító pápa, ki az évnek bármely szakát is a kikeletnél érdekesebb tudná tenni. A tavasz jelene az, mely efeledtetni a multat s rózsaszínbe öltözteti a legkétesebb jövőt.

S midőn az emberiség tanulságot és következtetést von le a multból, oly boldogan néz a jövő elé, mert a természet mindenben segítséget látszik ígérni, hogy e tanulságok és következtetések érvényre is jussanak.

A multból sokat tanulhatunk minden téren, s a kikeletnek bájos verőfénye és pacsirta dalánál fogadhatjuk meg, hogy tapasztalatainkat a jövőre nézve értékesítjük.

Ezután többet foglalkozunk gazdaságunkkal, iparunkkal és egyáltalán vagyoni viszonyainkkal, mint ezelőtt.

Nem gondolunk olyan sokat a nemzetiségi kérdésekkel, hanem a helyett inkább családi boldogságunk gyarapodásával s fiaink testi és lelki erejének kifejlésztésével, vagyoni szilárdságunkkal. A nemzetiségi kérdést soha sem fogja véglegesen megoldani semmiféle politika. De meg fogja oldani a fizikai, erkölcsi és szellemi erő. Ezt következtetjük mi a multból s ez uton indulunk a jövő felé. Egy ujszerű hadjárat lesz ez, melynek harezi szózatába nem vegyül a kardok villogása, paripák túszkölése, szuronyok csattogása; mely az erőt nem fogja koncentrálni, sőt ellenkezőleg szét fogja forgácsolni — a családokba, a kuriákra, a tanyákra, az eke mellé, a malmokba, szövöszékhez, a műhelyekbe, a rétekre, a művészetek körül, — s a „Rákóczy induló” helyett pacsirta dal mellett fogja énekelni, hogy „Isten áld meg a magyart”.

A kikelet kezdeténél fogadjuk, hogy ezután többet dolgozunk, tanulunk és kevesebbet politizálunk.

Milyen kritikus helyzetekbe vezette a politika ezt a büszke nemzetet? Hogy elérzékenyítette a sziveket, melyeknek politikai szempontból ma már semmitéle jellemző tulajdonságuk sincsen. Politikai szivek, — politikai subjektivitás nélkül.

Csak gondoljunk vissza a „török-magyar testvériség” történetére és mai állapotára. És miből nőtt ki ez a „török-magyar testvériség”?

A magyarországi törökuralom és zsarnokság ad acta tevéséből.

És miért tette a magyar nemzet a szolgáltságnak e páratlanul keserű feljegyzéseit ad acta? Talán egy történelmi nevezetességű könyv visszaadásaért?

Oh nem!

Hanem csak azért, mert örökölte azt a rosz és szerencsétlen szokást, hogy neki mindig politizálnia kelljen. A magyar nemzetnél a politizálás már-már mániává lesz.

Hogy miből áll most az a bizonyos „török-magyar testvériség” — mindnyájan tudjuk.

Nem említem a szerb és roman kormányokkal való politikai kóvetitrozásokat, czírógatásokat; nem említem a germán faj ellen engesztelhetetlennek kihíresztelt gyűlölet féljebb-ját, az olaszországra lövelt megvetés és gunynak nem régi nyilait. — hanem észbe hozom az imént lezajlott francia-magyar csokolódásokat, midőn szó volt egy nemzet, a magyar nemzet egyes családjainak vendégszeretetéről, udvariasságáról s e helyett mindenki politizálni akart, s felfújta ezt az udvariassági kötelesség-teljesítést egy olyan politikai tényre, a melylyel még büszkélkedni is akart, mert ráterelte az egész világ figyelmét.

Sőt többet mondok és becsületes emberhez méltóan bevallhatjuk, hogy volt egy idő, a mikor az a politizáló Magyarország, a mely mint az ugynevezett tömeg legkevésbé sem irányadó — még Oroszországgal is kaczerkódott.

A meghatottságtól érzeny könyvek közt híreszteltük, hogy a muszka generális az ő 48-iki eseményekről szóló emlékirataiban milyen szépen emlékezett meg a magyar honvédekről.

Egyéb baj nem történt.

De ki biztosíthat arról, hogyha egy csapat muszkanak ez érzeny jelenet után észbe jut, hogy viszonzásul nekünk hazahoz egy elragadott, vagy elsinkofazott zászlót, mondom ki biztosít arról, hogy a zászlóhozók ügyét fel nem fujjuk orosz-magyar testvériséggé, hogy össze nem csokolozunk velük.

Az irányadó körökön kívül álló és folyton politizáló nagy közönség változatos multja nem nyújt biztosítékot arra, hogy ez így ne történhetett volna.

Legyen hála az Istennek, hogy ez a szégyen elvonult fejünk felett.

Hogy elvonult — bizony nem rajtunk mult.

S az uj év küszöbén mi a tanulság mind ebből? Az, hogy többet ne politizáljunk. Fogadjuk meg erősen, hogy hibáinkat elismerve, a jövőben többé nem politizálunk, hanem a helyett — dolgozunk.

Csak egy „politizáló nemzet”-nél fordulhatnak elő oly szivszaggató állapotok, a melyeknek nálunk mindennapiak.

A mi parasztunk Enyedre jön a csütörtöki vásárra egy napi járásnyiról. Behoz a hátán száz darab apró almát s kofa módra elkezd árulni. Tízét ad két krajczárért.

A kínálat nagy s ő almájának csak felét tudja eladni. Elad tehát ötven darab almát — tíz krajczárért s a megmaradt ötven darabot ismét hazaviszi.

Árult tíz krajczárt s a mellett elvesztegetett másfél napot. Mert egy fél napig jön, egy fél napig megy és egy fél napig árul.

Verjétek ki a nép fejéből a politikát s tanítsátok meg élni, szerezni, gazdálkodni. Adjátok neki ipart, kereskedelmet.

Novemberben Munkácscon voltam s ott láttam a mi népünk szegénységéhez teljesen hasonlót. Van ott egy nagy patak, mely körülbelül egyharmadrésze lehet a mi Marosunknak. E vizen hid van, a melyen az átmenőknek két krajczár vámot kell fizetni.

És tudják mit láttam?

Szemeimmel láttam, hogy a heti vásárra jövő asszonyoknak egy nagy része — novemberben, a

TÁRCZA.

A nagyenyedi ref. templom története

a 16-, 17- és 18-ik században.

(Folytatás.)

Hogy az ő nemes gondolkozása, érzülete ezt czélozták, hivatkozhatom azon tényre, mely szerint mikor más egyházmegyék lelkész özvegy-árvai gyámintézetek létesítésére még csak nem is gondoltak, ő a deézi traktusban, mint annak igen munkás esperese, lelkész özvegy-árvai gyámintézetet létesített, mely míg ott volt és maga felügyelhetette, gyors emelkedésnek indult. távozása után pedig csakhamar mag létezni is megszűnt.*)

Abacs nemcsak tudományosan képzett szép társadalmi műveltséggel bíró, mely vallásos érzülettel felruházott, emelkedett gondolkozású ember és pap volt, hanem az imént említett zsinati határozatokból láthatólag, — egyszersmind tevékeny püspök.

Külföldön négy évet töltvén, az ottani egyházak intézményeit, szervezetöket gondosan megfigyelte, tanulmányozta s hazájába széles látkörrel, gazdag tapasztalattal s azon elhatározással tért vissza, hogy mennyire ereje engedni fogja s tevékenységének tér nyílik, igyekezni fog a külföldön czélszerűeknek, hasznosaknak a vallásos gondolkodás, erkölcsi érzület ébrentartására, emelésére előnyösöknek felismert intézményeket, szülő és nevelő egyháza talajába is átültetni, nálunk is meghonosítani.

Ilyen elhatározásának, czélszerű és üdvös reformok kezdeményezésére hajlammal bíró természetének — mint látnunk lehetett — életéből számos bizonyítékait birjuk felmutatni.

*) Lásd: „A deézi ev. ref. egyház története”.

Maga munkás és rendszerető ember lévén, a felügyelete alatt állott papoktól is, mint püspök, munkásságot és rendet követelt. E mellett azonban az egyházi szolgák lenyegelt vagy épen megtámadott jogait erélylyel védte. Bizonyítékul pár példát hozok fel. — Az állam kormánya által politikai megyéinkbe szétküldött adót-kivető biztosok Alsófehérmegyében 1806 ban a papokra is adót kezdettek írni. Abacs erről értesülvén, nevezett megyének azon évi december 2-án tartott közgyűlésén, ezen az állami és egyházi törvényekkel ellenkező eljárás ellen erélyesen szólalt fel s felhívta közgyűlést, hogy a nemesi jogok s a szentesített törvények védelme szempontjából, a királyi kormányhoz intézzen felterjesztést. — Alsófehérmegye közgyűlése, mintán hivatalos uton meggyőződést szerzett, hogy a b.-bocsárdi és szentimrei ref. papokra, a fennálló törvények ellenére, adó valósággal iratott, ezen visszaélés orvoslása szempontjából, 1807. január hava 21-ről a szükséges intézkedéseket meg is tette. — Két évvel később a szegény kántor-tanítókra iratott honvédelmi (protectionalis) adó és terhelettek fuvarozási kötelezettségekkel a jövő-menő hadcsapatok tovább szállítása érdekében. — Abacs ugyancsak Alsófehérmegye 1808. december 1-én tartott közgyűlésének erről is jelentést tett s erős indoklás mellett felhívta közgyűlést, hogy ezen állami visszaélés orvoslása érdekében is keresen a kir. Főigazgató Tanácsnál jogorvoslatot, mit a megye megtenni szintén

Ugyanazon évi jan. 26-án tartott ülésen azt sürgeti ugyancsak Alsófehérmegye törvényhatósága előtt, hogy azon „ecclesiái zsellérek, kik papi tudusok templomok és temetőhelyek kerületeiben telepedenek, közterhek hordozása alól tételesen mentekké”. A megye Abacs sürgetésének ebben is engedett, csupán a külső fekvőségekkel bíró jobbágyokra nézve taven kivételt.)*

A mit Abacs püspök az egyházi szolgák szentesített

*) Lásd Ns. Alsófehérmegye közgyűlésének jegyzőkönyveit.

VEGYESEK.

gő lámpabél. Hogy a szag nélkül égjen az k. erős ezetben s a rosz adnak. Gyakran azonban at eg ro-szul a bél, a egíthetünk, melylyel a

érok tisztítása. Bar-na foltokat, melyek ned-hagyma nedvvel tisztit-és vöröshagymát ketté-éle. Ezután a gallért jól zagot egészen eltávolítja. foltokat is eltávolíthatjuk adig szőr ellen kel be-hogy vasalás előtt a-ros nyomási foltok eltá-estelni kell s jó ha a-bársonyt nem szabad színnel a vasaló-pár-loval.

ése ellen. A lovak Ztg. a mezet és sárga Mindkettőből egyenlő olvasztjuk s megke-kenjük, melyet előbb patát alól is felül is-zen betöltjük e szerrel, a repedések és szaka-ata ismét ruganyossá-ótt újra meg kell me-

en, meg a tökéletesen a hidegtől az által, valik belőle. Minden oldási aránya a bor függ. Magasabb hő- képes feloldani, mely- or hőmérséke alacsony- vált borkő jegezes e, éppen ugy, mint oholtartalom nagyob- len esökken, akkor a-lik ki s ha a bor- t mellett mint finom, le. Sok esetben a bor- t borkő 10-12 nap- t mellett egy része a bort, hogy zavaros

ség:

OLY
K BERTALAN
JÁNOS

Itoványok

eti egyeslet által

4 évesek. Oszta-
eti tagoknak 10%
s.

Piros Gyógyi stb.

ergamot, Pendár,

ös, Bezy de May,

et jóttál.

egyleti pénztár-
özölhető. 3-3

opp J. G.

rari fogorvos

olja a fogkö lerako-
ti a fogfajtasnak.

ek 50 kr.

a száj felrisszítésére

baratari előtt. —

fogak ragyogó fehér

ítheti ki odvas fogait.

májfoltok ellen.

ARRÓ F. és

1-12

mikor a patak szélén már jég is volt — a de-
rékig érő vízben felfogott ruhával átgázoltak.

Ez a nép szegénység!

Ehez hasonló nálunk minden nap előfordul.

Ti, kik magatokban erőt érezték, vegyétek
karjaitokra ezt a népet, fordítsátok el elméjéte a
politikai bogaraktól s tanítsátok meg inkább, hogy
hogyan kell kipusztítani a buza közül az egereket s
jobban megbecsülni e földet, mely neki szülőfölsde,
hazája, mely ápolja s majdan eltakarja.

Solymosi Elek.

Felhívás!

Nemsokára egy éve lesz, hogy a marburgi temető
rideg göröngyei, egy feledhetetlen, kedves pályatársunk
kihült temetőt takarják. 1887. szept. 4-én történt, midőn
a szomorú katasztrópha bekövetkezett. Megdöbbenve ol-
vastuk akkor a leverő hírt s ime sorsunk minket vezetett
ide, nekünk kell látni a komoly és szomorú valót. — A
természet, örök törvényeinek engedve, a tél dermesztő
bilincseiből kibontakozott s hirdeti a feltámadást, az örök-
életet. A meghaltak kedves emlékei, szeretteik lelkében,
a természet újra ébredésével, megújulnak. A soha meg-
nem szűnő szeretet, a kegyelet drága emlékeivel díszíti
fel az elhunytak sírhalmait. Mindenki siet a tavasz új-
világában elvesztett kedvesének sírját felkeresni s hulló
könyvek között virágokat ültet, a bemohosult sírdombokra.
— Csak egy sírdomb áll a marburgi temetőben elha-
gyatva, jeltelenül, melyben idegen hamvakkal vegyülve
alusza örök álmát, szerencsétlenül elhalt barátunk:
C s i s z é r D á n i e l. — Nekünk hazafiai, szent köte-
lességünk, hogy néhai barátunknak sírját, legalább egy
egyszerű emlékkövel megjelöljük s ezáltal az oly korán
elhunyt szépművészt pályatárs iránt, a kegyelet adóját
leróvjuk. Ezért fordulunk a néhaiak tanárai, jóismerői s
főképp pályatársai és barátaihoz: kérve kérve őket: adják
össze fölségeikből azon csekély összeget, melylyel idegen
földben pihenő barátunk emléket, a marburgi temetőben
megörökíthetjük. — A szives adakozók kegyeskedjenek
adományait. tiszt. K i s s S á n d o r Bethlen-főiskolai
contra-senior urhoz küldeni, ki minket az eredményről
értesíteni fog és az adományokat nyugtázní fogja. —
Kelt Marburgban, 1888. márczius 27-én.
K o v á c s A l b e r t, V e r e s s K á r o l y,
cand. theol. cand. theol.

S z i n h á z.

A kedélyes és a mellett meleg napsugarak alkalmat
nyújtanak a gyskori találkozásra. Persze lehet ide meg,
amoda menni köntös derékban, elegáns tavaszi színezetű
jabeauval, melynek enyeligve kapkodja fodrait a jászti
tavaszi szél . . .

Nos — hát találkoznak. Tegyük fel, hogy — de ne
tegyünk fel semmit, ez ugy is márcziusban történt, hát
rég volt, — elég az hozzá, hogy találkoznak.

— Ah bon jour! bon jour! ma chere! jaj de fesch
az a kegyed tavaszi kalapja! — lám — én a tavalyi
kalapomat alakítottam át . . . Apropos bérelt-e már?
képzelve, azt hallottam nem jönnek el a színészek, odavész
a pénz, pedig a férjem tudtán kívül fizettem ki.

Fehérmegye területén s általán egész hazarésünkben
folyamatba indított segélygyűjtés ügyének támogatására.
Buzgókodásának ohajtott jó eredménye meg is lett. Az
enyediek anyagi erejükhöz s a már ekkor országszerte
beköszönött nyomasztó pénzügyi viszonyokhoz mérten,
szépen adakoztak. A megye területéről, sőt az egyház-
kerület különböző részeiből is érkeztek kegyadományok.
Kölnöte József alsófehérmegyei közepnél kisebb birtokos,
az Abacs buzdítása következtében egyedül 1000 magyar
forintokat hagyományozott a szent ügy támogatására stb.

Annyi bizonyos, hogy az enyedi ref. nagytemplom
átalakítási munkálatának fázisalaiból Abacs püspök-pap
bőséges részt vett ki magának és ha igazságosak, méltá-
nyosak akarunk lenni, az érdem jelentékeny részét az ő
névére és emléke rovatába kell bejegyeznünk.

Az építkezés gondoljai és nyomonoságai mellett az
enyedi egyházban püspök-papsága ideje alatt egyéb bajok
is adták elő magukat.

Ugyanis az erősbnő rom. kath. egyház K e r t e s
C z i r j á k házfőnök igaztása következtében, a ref. és
luth. papok tulajdonát képező dézmanegyed egy részéhez
tulajdonjogi igényt támasztott s a kath. vallásu enyedi bir-
tokosok a dézmanegyedre már a házfőnök telkére kez-
dették beszállítani. Ezen visszaélésből természetesen per
keletkezett. A per eldöntés végett a Gubernium elébe ka-
rult, hol a kath. érdekeknek hatalmas támaszai voltak.

Abacs erélylyel kelt az enyedi prot. egyházaknak
fejedelmi adomány-levele alapuló jogos igényeik védel-
mére. A perlekedés vége a lett, hogy a kath. egyház
jogtalan követelésével elutasított.

Enyedi papsága idejében állítottatott be a díszesen
átalakított ref. templomba értékes új orgona. Védelmé-
zetett meg a királyi kormány által polgári kezelés alá
vételni rendelt gyámintézeti (ispotaly) alapja az egyháznak;
jutott birtokába azon ezerekre menő gyönyörű alapítvány-
nak, melyet B á r o c z i S á n d o r királyi testőr és

— Ne aggódjék kedveském, jön Polgár Károly és —
a mint hallottam — a bérleteket át fogja venni.

— Csakugyan? ah ő akkor egy aranyos direktor!

— A napokban itt lesznek és előadásait Solymosi

Elek Magyarország legkitünőbb komikusának — városunk
szülőttének — vendégtellépteivel fogják kezdeni.

— Charmant! Charmant! — Adieu!

— Pá kedves! — Hétfőn a színházban!

* * *

A kicsike naplót vezet.

Boudoirjában a toilette asztalkán hagyta.

Nyissuk fel.

Április 2.

... és akkor jött a szinlajosztó. „Tót leány“
Solymosi Misójjával. Megnyertem mamát, jegyeket hozatott
a 9. és 10. számot. Oh, mily kedélyesen mulattam. Soly-
mosi egy czukros tót gavallér volt — harisnyában, nagy
kalappal, új boeskorban — énekeivel, komikus tánczával
még a mord papát is sokszor megnevettette; nem is
csoda, hisz ő méltán volt a népszínház első komikusa.
A tót leány Nagy Vilma volt, igazán az a kisasszony
milyen ügyes: ő Denisben kitünő Denis, a tót leányban
tökéletes tót leány. — A hangja nem erős, de tudja hor-
dozni, mennyire sajnálom, hogy én nem tudok énekelni;
oh én oly főd vagyok!

Április 3.

Ma az „Árendás zsidót“ adják. Mama áll, mint a Sion-
hegye, hiában kérem, nem akar elvinni a színházba, pedig
ma is Solymosi játszik, mennyire szép lehet . . .

Április 4.

A színház egyetlen mulatságom. Ma nincs előadás,
mint hallottam a tegnapi nyomon sikerült. — Holnap a
„Veteránokat“ adják, abba megyünk.

Kopogás. Szent Isten! itt kap naploját olvasva. Hova
meneküljek? Itt az ablak! . . .

* * *

Milyent ugrottam a tegnapi. Nem érdemi az a
napló. Elmélkedek. A szél felkap, egy tót sátrán ke-
resztül fúj a szerkesztő nyakába. Szép találkozás. Na
menjünk. (Senkinek semmi baja, hogy hova mentünk,
ot) találkoztunk Viharival; mindjárt adott is egy szer-
kesztői jegyet a 33. számú körszéklet, (adhatott volna
jobbát is!) — S így érthetik meg kérem, hogy aztán a
„Veteránok“ba én mentem, mert természetesen az áldott
jölékkü szerkesztőtől menten elcsiptem a jegyet.

A Berezik Árpád „Veterán“ja pompás darab, nem
is irhat rosztat egy miniszteri tanácsos. Ha nem leszek
unalmas — e lapban ugy is van elég hely — röviden
elmondom, hogy mi legyen a tartalma. Irány darab, mely-
lyel ezek a veterán schlagu egyletek ki vannak figurázva.
Pesten különösen nagyon hatásos helyi vonatkozásokkal,
de azért itt is kaczagtunk eleget. A veterán generális
Szarkaláb Hugó ur, ki különben szabad óráiban frízér —
Solymosi volt, ki is lehetett volna más s a felesége Adél
(Szentesi Ilon) egy olyan derék borbélyné, a kinek 200
ftt gombostó pénze, 500 ft konyha-pénze van, tehát a
gesseheft jól megy. Czinóber Flóris (Veselényi) a „veterán
örnag“ szeretett volna generális lenni, de kimaradt, ha-

nem azért a generális alazatos hive titkon eped az el-
nem nyert állásért. Madzag kapitány (Vihari) szereti az
összejöveleteket, mivel egy derék veterán torka mindig
száraz. Lipiczki főhadnagy (Berezi) osztja a Madzag né-
zeteit. Viola Vincze (Lomniczi) főhadnagy ugyan, de nem
sokat csinál belőle, hanem a darab elején meglázadosdik
s tusakodik szívügyeivel. Szöcske Julist (Nagy Vilma)
veszi el, egy 6 ezer frtos eselédet Makula Ferenczné
(Rágyoniné) házatól. Adél kinek Viola udvarlója volt
folyton unszolja a további ismerettségre s reá veszi a
lelkiismeretével küszködő Violát egy — a házasság nap-
ján este 9 órakor rendezett veterán bankett alatt ejtendő
rendezvoursra. Szarkaláb, ki már előbb a házban talált
bajszkőfe miatt vigyázó lett, lesben áll. — Az ablakból
lehull a kapukules, valaki utána nyul, észreveszi a kö-
zeledő Szarkalábot, eleblábol nyomon követik. Otthon
kiegyezik a jó lelkü Julesával hogy bizonyítsa be alibijét
De a „veterán uniformis pécsetet nem tűr“ s azért a ge-
nerális elvál a feleségetől. Adél bosszúból konkurrenciát
akar csinálni férjével szemben; épen akkor örököl Violáné
s mindenféle ürügyek alatt Violától 2 órára 3000 forint
kölesőt szerez, a mivel ő meg is veszi a vis-a-vis borbély
üzletet. Szarkaláb puffa van téve. — A sokszor kényes
helyzetbe jött Violaéknál is beütött a baj, a feltékenység.
A házastársak külön válnak, de mindenik szereti egymást
és ohajt összekerülni. Hugót, kit eddig csak a „generalisság“
fénye kábított, — most a rosztat is fenyegeti s üzleti
szemponzból is kibékülnie feleségével; — elég egy pár
félreértés és kész a teljes bonyodalom. Czinóber megnyeri
Adélt, hogy Hugót a generalisságról lemondásra kény-
szerítse. Hugó szegény pedig akarata ellenére lemondását
az összes veteránok előtt kinyilvánítja. Adél is felvilágo-
sítja szegény Violánét ura ártatlanságáról s így aztán
összekerülnék mindnyájan.

Miad pompásan oldották meg szerepüket. Solymosit
látni kellett volna, ötleteit és koplettjeit hallani, még ma
is mind azt folytattuk s megkértük Solymosi bácsit, hogy
a veterán indulóra tanítson meg. Megtette. Tudjuk, „Toll
kalap fejében, kard az oldalán, marchirozik büszkén a
döledeg veterán; elől megy a banda, fujja csindaratta,
hátral megy a veterán, kard az oldalán“.

A publikum szépen megtöltött minden helyet; tap-
solt, éljenzett, nevetett teljes lelkéből. Györgyike.

VEGES HIREK.

— Kinevezés. Főispán ő mlga F r e n d l Gyulát
az alvinczi járásba szbirói irnokká nevezte ki.

— A zalathnai kir. főbányahivatal főnökévé D o l o g h
János kir. bányatanácsos és selmezi kohóügyi
előadó neveztetett ki.

— Az abrudbányai polgármesteri állomás be-
töltése nem kis gondot okoz az illetőknek. Az ügyet leg-
jobbán azzal leketne elintézni, ha Rákósy István, a köz-
becsülésben levő férfi, most rendőrkapitány elfogadná a
közbizalom által felajánlott szépállást, melyben özetlen
s jó indulatu buzgalma és kipróbált erélyenél fogva jó
szolgálatot tesetne szülővárosunknak.

— Kinevezés. Z a j z o n L a j o s papjelölt és
képezési tanító, erdély ref. egyház kerület áll. ig. taná-
ca által kinevezett m i l y e i körlelkesszé. Az enyedi
társasélet és a Bethlen főiskola megint egy ismert, ala-

Agendája, melyet 1807-ben készített el, ezen czi-
met viseli.

„A Keresztényen Vallásban Ifjakat megerősítő Agenda,
mely az Erdélyi Reformata Ekleziák számára készítettett
1807-ik Esztendőben, Kolozsváron Nyomtatva, a Refor Coll.
Betűivel 1811. 8. ad rét 1—40 lap. A czimlevél utolsó
lapja üres. Ezután következik a beszéd és tart a 13-ik
lap közepéig. Itt „A hitben megerősítendő ifjaknak kö-
nyörgések“. A 15. lapon kezdve vannak a „kérdések és
feleletek, melyszerint a konfirmálandók a hitnek ágazatáról
megkérdeztetnek s azokról vallást tesznek“. I-ször az
Istenről 1 1/2 levél. II. A teremtésről és gondviseléséről
1 lap. III. Az embernek eredeti és büös állapotjáról 1
és 1/4 levél. IV. Az emberi nemzet váltáságáról, 1 levél.
V. A megszenteléséről, 1 levél. VI. Az embernek és vilá-
gnak következő állapotjáról, 1 levél. VII. A sacramentu-
mokról, 2 levél.

Jón a konfirmálandók éneke „Istene a kegyelemnek“
stb. 16 scr.

A pap áldása. A gyülekezet éneke „Egek ura szál-
lits áldást“ 12 sor.

A pap könyörgése a szöszékből és végül befejező
beszéd a 35. lapon kezdődőleg végig.

Nem valószínű, hogy ezen Agenda 1811. előtt ki-
nyomatott volna, miután a konfirmálás erdélyi ref. egy-
házkerületünkben csak 1811-ben lepett életbe.

Azért ismertem kissé részletesebben ezen Ágen-
dát, mert példányai már nagyon megrikkultak.

Abacs J. nemcsak kitünő pap, jeles püspök, de ki-
váló gazda is volt. Főleg a gyümölcsészet iránt viseltett
nagy előszeretettel. Enyeden egy szép gyümölcsös kertet
állított be, mely jól lehet elhunytá óta már többrendben
cserélt gazdát, mégis ma is „az Abacs kert“ névalatt
ismeretes. Enyed egyik különlegességét, az országszerte
ismert és kedvelt u. n. ponyik almafajt ő honosította

posz
azon
sán
latu
miu

gos
(Ro
kisa
roma
Grat
örsv
K. B
ur h
terite
ketes
Nasz
szere

n y i
Kolz
hály
nyav

befiz
déli

ségé
lak é
zei a
vetöl
az e
volt
— a
nak.
esen
N e
kösz
gel é
tekin
ertes
helye
még
nem
fegy
noksa

szíves
pápa
azt a
An E
vágy
Az u
Sed
tozik.

meg
legál
nem
szeme
ta ter
vastag
mozg
elneh
rokon

háztá

felhív
„n e
é r d
d e m
árva
büszk

lelkü
talon
annak
költöz
volna

hárm

télyes

volt e
szász
26 év
találju

örökös

gyász
notari
kopors

igen s
becstl
töben

korom
emléke

figyele
elő. A
mert e
évan k

posan képzett és kedvelt tagját veszti el Zajzonban, de azon reményben, hogy magaslatos hivatásának új állomásán is teljes erejéből megfellelni törekszik, csak gratulálhatunk egy a m. illyei társasköröknek és egyháznak, mint ifjú papjelölt atyáknak.

Hymen. A t z é l B é l a, a n. enyedi országos fejeztet igazgatója, f. hó apr. 4-én, Golfinban (Románia) jegyet váltott Barabás Angyalka kisasszonnyal. Barabás Károly városunk szülötte, jelenleg romániai haszonbérlov, szépmiveltsgü, kedves leányával. Gratulálunk! — Kovács Lajos m. kir. esendör örsvezető, f. ápril. hó 3-án, tartotta esküvőjét Seps i K. R ó z a kisasszonnyal. A nászünnepegy Fánta József ur háznál folyt le, hol a díszes vendég sereg, gazdagon terített asztal mellett, közel éjfélig mulatott. Az esküvői szertartást David Pál róm. kath. lelkész vezette. Násznapgy Kovács Ferenc esendör főhadnagy volt. Áldást, szerencsét e szép frigyre!

Eljegyzés. Sepsy szent-iványi Szent-iványi József kézdívásárhelyi derék kir. algyész Kolozsvárt folyó hó 3-án tartotta eljegyzését Csikszentmihályi özv. Sándor Istváné kedves és szellemes leányával — Bertávi. — Áldás kísérelje a szép frigyet!

Az E. M. K. E. megyénkbeli tagjait a tagdíjak befizetésére, mit akar a központban Enyeden, akár a vidéki elnökségeknél eszközölhetnek, — különösen kérjük.

Tűz. Folyó évi március 30-án Kutyfalva községében gondatlanság folytán tűz ütött ki s 129 lakosnak lak és mellék épületei, élelemleri és gazdasági eszközei stb. telyesen a tűz martalékává lettek, a kár hozzávetőlegesen mintegy 30—40.000 forintra tehető, a tűz az egész községet veszélyeztette, s hogy ez ki kerülhető volt — az emberek vissza huzodása és vízhiány dacára — a kelneki és szászsebesi derék tűzoltóknak, s az idegen kerületbe tartozó Szerdahelyi m. kir. esendörőség derék örsvezetője Riebel Albert és Nede s a n M á t é esendörökkel álló ördjárnak volt köszönhető kik az előjárásának a legnagyobb erélyességgel és fáradságtalansággal nyújtottak segédkezet minden tekintetben. A Vingárdi esendörőség habár még az nap értesült a tűzvészről, csak másnap jelent meg a vész helyén s a tkts. szolgabíró ur szóbeli felhívása dacára még aznap östve bevonult örsé helyére s utó ördjárato nem küldött ki — hogy-hogy egyeztethető össze ez a tegelemmel, arra, csak illetékes fensőbb esendör parancsnokságok adhatnának felvilágosítást. Tűzes Salamon

Egy régi adoma, ajánlja képviselő és nagy férfiak szives figyelmébe. Midőn Aeneas Sylvius, európai hírtudós pápa lett s a II. Pius nevet felvette, egy tudós barátja azt a kérdést intézte hozzá: „Sancte Pater! seire vellem, An Papatu mutet pellem? vagyis: Szent Atyám! tudni vágyom, ha vajjon a pápai trónon, változik-e bötünk? — Az új pápa ezt felelte rá: „Papae pellis non mutatur, Sed nullius recordatur“. Az az: A pápa bőre nem változik, de semmire sem emlékezik!

meg ezen városban Arcsképe aligha maradt fenn. Én legalább arról, hogy ilyen valahol létezők, tudomással nem bírok. Az Enyeden még egészen elnem mosódott személyére vonatkozó emlékezet külsőjéről azt tartotta fenn, hogy közép magasságú szőke férfi volt, kissé vastag metszetű ajakkal. Fialább korában igen csinos mozgékony, de élte utolsó évében aránytalanul elhízván elnehezedett. Szónoki hangja nem mély, de csengő tiszta rokonszenves.*)

Uri ember volt úgy hivatalos, mint magán életben, háztartásában. A fogarasi ref. egyház őt további ott maradásra felhívó küldöttségének nem ok nélkül mondogta volt: „nem maradhatok tovább, árva házam érdeke is azt követeli tőlem, hogy a k a d e m i á k r a s i e s s e k“, mert a mint állomásba jutott, árva családjának valódi gyámolójává, majd felemelőjévé, bűszkeségévé lett.

Élete jó és bal sorsának hü osztályosságát, művelt lelki derék nejét úgy látszik még deési pap korában, fiatalon elveszítette, legalább semmi emléke, semmi nyoma annak, hogy valaha Deézsről férjével Enyedre költözököt volna át, Enyeden lakott s Enyeden halt volna el.**)

Hat gyermek atyja volt, kik közül felnőtt kort csak hárman t. i. Z s u z s á n n a, J á n o s és T e r é z értek. Zsuzsanna egy Lukács Sámuel nevű tekintélyes enyedi ügyvédhez ment férjhez 1808-ban.

Teréz egy évvel később a nagy Hegedüs Sámuel volt enyedi és kolozsvári professor, enyedi, tordossi, végül szászvárosi pap nevével lett 1809-ben. Jánost 1810-ben, 26 éves korában már a deési egyház papi állomásán találjuk.

Az Abacs névnek ezen szép reményekre jogosító örököse 1816-ban szeptemberben hunyt el Deézsen.

Az elhunyt pöspök temetése 8-án ment véghez lényes gyász szertartások között. B o d o l a J á n o s generalis notarius és B u d a i J á n o s enyedi pap mondottak koporsója felett az elhunyt méltó gyászbeszédet.

Az erdélyi ref. status ezen egykori vezér férfának, igen kiváló szellemi tehetségekkel felruházott s korában úgy szellemi, mint erkölcsi nemes tulajdonai miatt nagyra becsült főpásztorának porai szintén az enyedi ref. temetőben pihennek. *

*) Ilyen leírását Abacs kúliájának enyedi tanuló és deák korában többéktől hallottam olyanoktól, kik őt ismerték, reá híven emlékeztek.

**) Az enyedi egyház halottas anyakönyvét 1801-től, 83-ig figyelemmel átnéztem, de abban Abacs pöspökne neve nem fordul elő. A deési egyház halottas anyakönyve azért nem emlékezik róla, mert ezen egyházban rendes halottas anyakönyv csak az 1835-ik évtől kezdődőleg vezetetik.

(Folytatása következik.)

Solymosi Elek kitünő színművészünk negyedik fellépte f. hó 10-én, kedden lesz. Valószínűleg „Lilibe“ lép fel. Felhívjuk t. közönségünk figyelmét. Ohajtuk, hogy Schakesspeare „Velencei kalmárjában“ is látnok, mint Schylockot, mit Magyarországon több városaiban köztetszés között önálló felfogással s alakítással játszott.

A megyei utakra szélitendő kavics árlejtésére különösen felhívjuk az érdeklődőket; ismételve figyelmeztetjük a körjegyző urakat, hogy jobb módú közégeiket a vállalatban való részvétellel buzdítsák.

Apró hírek. B r a t i a n ó J á n o s, Románia kiváló műnyszerelője, dacára nagy parlamenti többségének, visszalépett az ellenzéki kisebbség támadásai miatt. Helyébe Roseit, — a híres agitator fia lépett, kiknek kormányja Oroszországot iránt állítólag több hajlammal viselkedik. Bismarck lemondását az egyik lapok; okul az a körülmény szolgálta, hogy Frigyes császár egyik leányát Bittenburg Sándor volt bolgar fejedelméhez szándékozta adni. Mas lapok megcáfolják e hírt. A T i s z a r a d a s a jóval felülhaladta az eddigieket; pusztulás, mindenféle. Különösen Szotnok, Csongrad van erősen megtamadvá. A tavaszi langvos időjárás folytán rendkívül fejlődik a természet; a nyári körte, ribizli stb. virág bimbói sürűn tünnek elő; csak az ősi barackfák néznek szomorúan ki, — a nagy teljesen tönkretette.

Az adózó közönség figyelmébe. Nagyenyed város adóhivatala a kiadott hirdetményében tudatja az adózó közönséggel azt, hogy a folyó évre megállapított. „Tőkekamat és járadékadó, valamint a IV-ed osztályú (az állandó fizetések után járó) kereseti adókövetési lajstromok, a városi adóhivatal hivatalos helyiségében folyó hó 5-étől egész 13-ig 8 nap közzszemlére ki vannak téve, felhívtnak tehát azok, kik ezen adóemkekben adóznak, hogy azokat tekintsék be, és a netaláni felebbezéseiket a fenn kitűzött 8 napok alatt a helyi m. kir. adófelügyelő urhoz adják be. — Továbbá tudatja, illetőleg felhívja egy más hirdetményében azon hadmentességi díjt fizető köteles egyéneket, kik még bevallásaikat nem adták be, hogy azt e hó 15-ig annyival is inkább adják be, mert azon túl hadmentességi díjjuk, — hivatalból fog megállapíttatni.

Nincs többé fogfájás. A fogfájásban szenvedőket mindenesetre érdekelni fogja az a tény, hogy dr. Popp J. G. udvari fogorvos fog- és szájkonzerváló szereinek, különösen szájvízének állandó használata, nemcsak hogy mindenkorra elejét veszi a fogfájásnak, de meg is szünteti azt. E szerket minden gyógyszerárban kaphatják; de csak dr. Popp-félt kell kérni, mert Anatherinszájvizét és fogpasztát sokan hamisítják.

— Szerk. izenet. Szerdahely. — A sor reá került. — Folytassa.

CSARNOK.

Marczi.

Marostordamegye egyik közkedveltségnek örvendő alakja. Nyelvére nézve magyar; nemzetiségére örmény; vallására református. Termete magas. Orra hajlott és nagy — leginkább tán az Atilláéhoz lehetne hasonlítani. Szeme fekete. Haja és szakála még feketébb — azaz csak feketébb volna, de a der már ottan-ottan megütötte s így fehéres szálak is vannak benne. Az egész ember egy valódi örmény typus, de jó magyar.

A kormányval nincs megelégedve s ezért az ellenzéki politikát vallja. Hozzá hasonló kortes nincs, tán az egész földkerekségen. Ha egyszer négyesem közé foghatja a székelty: az már az övé. Nincs ígéret, nincs ijesztés, a mely eltántorítaná tőle.

Hivatalt nem visel, — nem akarja szólásszabadságát elveszíteni. Kérdés azonban, hogy mint afféle kereskedő ember — mert hajdan kereskedő volt ám — bevalna-e hivatalnoknak.

— Miért ne? — szokta mondani ez ellenvetésre. Hisz úgy vagyunk ezzel a kérdéssel, mint a korcsmáros-sággal. Ha valamelyik mesterember megunja a mesterségét s meg a jövedelem is csak úgy folyó be a házhoz, mintha szalmaszálon keresztül töltenék: felesap korcsmárosnak és két-három év alatt nemcsak meglépesedik, hanem „tekintetes ur“-rá is lesz; az „ifjasszony“-t meg nem is „teinsasszony“-nak, hanem egyenesen „nagy s á d“-nak titulálják. A hivatalnoknál is alkalmazást nyer minden olyan ember, a ki egyebet kiérdemült, vagy a dologtalanságot szereti. Van ott a négy elemi osztályt elvégzett és az örmesterséget dicsőségesen kiszolgált egyénekől fel egész az igazságügyminiszterig — mindenféle ember. Az igaz, hogy a „hivatalnok“-nevezet nem érdemli meg mindenki, de próbálnád csak az illető urat, írnök“, „díjnök“, „tollnok“, „gyakornok“, vagy tudja isten mi mindenféle „nok“-nak szólítani, mert örökös ellenséged lenne. Én pedig negyvennyolczban huszárhadnagy voltam.

— Hej az a negyvennyolcz! Hej az a negyvennyolcz! Ha félbe nem szakította volna tanulmányaimat: most kereskedelmi miniszter volnék. De, hát mit csináljon az ember!? Az a kelkesedés, mely, mint villámáram, millióknak szívet hatotta át, az én szívembe is belopta magát. S én mentem, mint egy eszeveszett, mint egy örült. Nappal áztam, éjjel fáztam; néha elől is, hátul is

szoritottak, de azért nem esüggedtem. Ugy harcoltam, mint egy oroszlán. Ugy aprítottam az ellenséget, mint a répát. Ugy szeretem a hazámat, hogy még most is kardot kötök, ha a német elakarna venni szabadságunkat.

Valószínű, hogy ezen időtől dátálódik a lovak iránt való roppant előszeretete. Azért mondom, hogy valószínű, mert nagyon valószínű az is, hogy Marcz negyvennyolczban még csak gyalogos köztívész sem volt.

A még tartott: nagy lovakat tartott, de éktelen rosszak. Oldalbordájuk még messzire látszott s csipőjükre akár felakaszthatta volna magát az ember. Hanem azért úgy hajította a szegény párkat, hogy a négy lovas hintók is mögötte maradtak.

Egyetlen gyenge oldala van, hogy szereti a bort és imádja a szép asszonyokat. A kártyázás mesterségét mostanság nem igen üzi, mert nincs pénze hozzá. Ha valamelyik régi kompaniába bevetődik: megelégszik a procierezkeskedés szerével, — de csak, a mig megszedi magát. Ekkor beül a blattazók közé s ott játszik mindaddig, mig megkoppasztják s procierezési méltóságába visszahelyezik.

Az örményeket nem szereti mert katolikusok; az örmények sem szeretik őt mert református. Ha egy társaságban szóba kerül: Hogy hat, miért is lett csak református? — azzal menti ki magát, hogy majd a budapesti kiállításon, mint egyedüli református az örmény nációból, ki akarja állíttatni magát s mint ilyen, el akarja nyerni a legelső díjat.

Jó oldaláról tekintve, egy kedélyes, vig. éices természetű és bolondságokat hajhászó ember. A ki vele egy társaságba kerül, nem unja meg magát. Anekdotázik, mint egy huszár kapitány. Csipdászódik, mint egy kiö-hezett diák. A kit egyszer a szájára vesz, annak jobb, ha nem is születik. A kit pedig egyszer megkedvel, azt úgy el mulattatja s úgy agyonitítja, hogy örökre megemelegeti.

Különösen a katolikus papokat csipdesi, gunyolja. Adomái hemzsegeknek a katolikus papoktól. Bolond ötleteit rendszeren azokra süti el. S dacára ennek, mégis sok jó barátja van a katolikus papok között. Nem haragszik rá, mert tudja, hogy Marcz bolondozik; ő meg bolondozik, mert tudja, hogy a kath. papoknak rendszeren jó pinczéje és jó konyhája van.

Csak egyet mondok el az ő bolondságaiából, melyből könnyen megítélhető az egész ember.

A bekecsalji „Szentföld“ egyik népes faluja ünnepi színen köszöntötte az új reggelt. Az utcákát ünneplő közönség lepte el, mely mint futó hab a vízszínen, most erre, majd arra vette mentében az irányt. Távolfekvő vidékek áhitatos lakói seregenként nyomultak a falu szíve felé s hangos szavakban köszöntötték egymást a „Dicsőítésék az Úr Jézus Kisztsu“-sal.

A gyalog emberek hosszú sora közül néha egy—egy fogat is elő bukkant. A fehér harisnyások egyhangu színe nem egyszer nadrágos emberek megjelenése is tarkázta. Az ilyen nadrágosfélekről tudta már előre mindenki, hogy a plébánus urhoz mennek szállóba, mert nála terített asztal, étel, ital várja a vendéget, széna, abrak, istálló a kifáradt lovakat.

Ezen a reggelen az öreg plébánus ur is jókor kelt. Ma nagy nap — a búcsú napja, — ilyen pedig csak egyszer van egy esztendőben.

Még jól fel sem öltözött s már hívatta a szakácsnéjét, vagy mőnyelven kifejezve, testvérét, hogy megtegye a szükséges rendelkezéseket. Az ordre 120 személyre szólott s ráadásul szigoruan meghagyott a testvérnek, hogy az esetre, ha többen jönnének: tartson kellő mennyiségű meleg vizet kéznél — a leves megszaportására.

Az öreg szakácsné szokva volt már az ilyesmizhez s egész jó kedvvel, vidám arccal, tette fóni a húst, kopszította a csirkét, nyivasztotta a malacot, habarta a madártejnek valót. Tíz szolgáló volt, a mai napra keze alá rendelve s ő mind a tízet úgy megrakta dologgal, hogy azoknak megálló helyök egy pillanatra sem volt.

A plébánus ur ezalatt a vendégeket fogadta, kik hármával-négyivel jöttek egyszerűen csakhamar megtöltötték a fehérreemelt szobákat. Mindenkinnek tudott valamit szája íze szerint valót mondani, de legkivált kitüntette a fiatal lányokat és asszonyokat, nem ritkán incselkedésre fogva velök a dolgót.

— Hát Marcz hol van? — kérdé egyszer, mikor várt vendégei mind megérkeztek. A búcsú mindjárt kezdődik s még megérem, hogy „post festum sacerdos“ pedig jó református létere mindig jó idejében el szokott jönni. Nagyon sajnálnám, ha elmaradna. Még várunk egy félórát, de aztán nincs késelmelni való idő.

Es vartak is, de Marcz még egy óra múlva se jött.

Hozzá kezdettek hat a processushoz.

Mikor az ünnepség a templomban a legjavában folyt s az öreg plébánus es haligatói figyelmé a legnagyobb mértékben igénybe volt veve: behajtatott Marcz is a plébánus ur udvarára s közvetlen az ajtó előtt megállította vékony bordájú lovait. Leszökött hirtelen a szekérből. Lesegítette uitarsát — egy 18—20 évesnek látszó, kellemes külsejű, urisan öltözött leányt s karonfogva, bevezette őt a plébánus ur legbelső és legzajtalanabb szobájába. Aztán kijött a szobából s bement a konyhába.

Az ételek mér javában fűtek. A sülték süstörögtek és pirultak meleg serpenyőjükben s olyan kellemes illatot árasztottak, hogy Marcz egy pillanatra gondolkozóra esett.

— Megteszem, mégis csak megteszem! — mormolta magában.

KÖZGAZDASÁG.

Hogyan juthatunk szabadtermelésnél korai dinnyéhez.

Ha hasonló ládával rendelkezünk, legezészerűbben házikertünkben, hogy könnyedén kezelhessük, a láda szélessége és hosszához mért 50—60 cm. mély árkot ásunk olyan helyen, hova a nap reggeltől estig odatűz. az árkot megtöltjük olyan istálló trágyával, melynek nagy része jól átívódott szalma, mely még csak néhány napos vagy 2—3 hetes, tehát olyan friss, hogy könnyen erjedésbe jöhessen rétegenként úgy rakjuk, hogy az egyenetlenül összeálljon, jól megtapodva erjedése is később egyenletes legyen, megtelvé az árok, felibe hozzuk a rámat s a minő magos az körül rakjuk mintegy fél-méternyi szélesen trágyával jól megtapodva szintén, betakarjuk az egészet deszkákkal.

Ha a trágya jó volt, ha nem csomókba lett az árokba hányva, de a villával egyenletesen lett teregetve, ha közbe-közbe jól letapodva lett, 5—6 nap múlva heves erjedésbe jövén, az egész ágy erősen gőzölög, mi ha nem következik be, czélszerű a láda alatt levő trágyára 3—4 locsoló forró vizet önteni, mire erjedése rendszeren megindul; 5—6 nap múlva, midőn hevessége lassankint alább hagyott, megkezdhetjük czélszerűen bevetését.

A vetés eserepekben vagy hantokban történhetik; az utóbbiak inkább kedvelője vagyok.

A cserepek e czéla 10 cm. magasak s felül ugyanolyan szélesek lehetnek, megtöltvén szokásos módon könnyű porhanyó, esetleg megrostalt kerti földdel. a ládába jó arasznyi magasan földet hányunk, abba állítjuk bele sűrű egymás mellé úgy hogy a közeli földdel szintén telítve legyenek, hogy tehát így ne száradja, ak ki olyan könnyen.

Cserepek helyett hantot tiszta gyepes helyről vághatunk, hol a föld kissé kötöttebb, jó arasznyi vastagon eldarabolva, mintegy 15 czumnyi kockákba gyepes részükkel alá felé fordítjuk, szintén, mint a cserepeket úgy rakjuk be a ládába előzőleg hányt földbe, kitöltvén ezeken közeit is földdel, mint a cserepeket, ügyelvén egyuttal arra is, nehogy egyik vagy másik kocka mélyebben essen, locsolás alkalmával a víz ott megálljon.

Berakván ekként a cserepeket esetleg a hantot, azokba mint egy iznyi mélyen 4—5 szem magot vetünk, ha szükséges megöntözzük, szután ha ablakunk van a ládára téve, az egészet deszkákkal, főleg éjjelre gyékény vagy szalma-takaróval betakarjuk.

(Vége köv.)

Felelős szerkesztőség:
Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 6093—1887.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóság közölni teszi, hogy

a nagyszébeni földhitelezési ügyében, Blasius Péter és neje végrehajtást szenvedő elleni 67 frt 71 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a balázsfalvi kir. járásbíró hatáskörében a kiscsergei 17. sz. telekjegyzőkönyvben A+ 1—29. és 32—53. rendszám alatt foglalt fekvősegeire az arverést 1902 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1888. évi május hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor Kiscserge községében tartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladati fognak.

Venni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1888. február 10.

Szentpáli Károly,
kir. aljbíró.

Sz. 6134—1887.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóság közölni teszi, hogy

a nagyszébeni Albina tokarék és hitelintézet végrehajtató 116 forint hátralék-tőke, ennek 1887. évi június 28-tól járó 8% kamata követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Gábor Lázár, nak a szentbenedeki 85. sz. telekjegyzőkönyvben A+ 1. 3—5. 7—9 11—18. 20. 21. 23. 24. rendszám alatt foglalt fekvősegei, melyből a 7. rzs. 1251. hrsz. alatti szállót terhelő 27 forint 88 kr. váltásigóke. 771 frt megállapított kikiáltási árban Szentbenedek község előjárásági helyiségében

1888. évi május hó 2-án délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános arverésen kikiáltási árban alól is eladati fognak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló az arverés jogerőre jutása után 3 egyenlő részben 15, 30 és 45 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az arverés megállapított feltételei alóli telexkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt Szentbenedek község előjárásági hatóságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1888. február 10-én.

Szentpáli Károly, kir. aljbíró.

Sz. 6129—1887.

tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóság közölni teszi, hogy

alsófehérmegyei tiszti ügyész által képviselt kir. kincstár végrehajtató 2309 frt 56 1/2 kr. tőke, ennek 6% kamata, 8 frt 80 kr. költségkövetelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Juczi Sándornak a benedeki I. Rész 19. sz. telekjegyzőkönyvben A+ 1—9. rendszám alatt fekvősegei, melyekből 5—9. rendszám alatti fekvőkre a kir. kincstárnak zálog visszaváltási joga érintetlen hagyaték 757 frt megállapított kikiáltási árban Benedek község előjárásági helyiségében

1888. évi április hó 28-ik napján délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános arverésen kikiáltási árban alól is eladati fognak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló az arverés jogerőre jutása után 2 egyenlő részben 30 és 60 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az arverés megállapított feltételei alóli telexkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Benedek község előjárásági hatóságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1888. február 10.

Sz. 130—1888.
végreh.

Arverési hirdetmény.

Alóli kir. bir. végrehajtó ezennel közölni teszi: miszerint a tordai kir. járásbírósnak 1887. évi 2163. számú végrehajtást elrendelő és a tordai járásbírósnak 1888. évi 526. sz. kiküldő végzése folytán nagylaki Farkas Albert végrehajtató részére gy. szentkirályi Betegh Ferenc végrehajtást szenvedő ellen 220 frt 54 kr. o. é. tőke járuléki iránt kielégítés képpen 1887-ik évi november hó 10-ik napján bíróság lefoglalt és 540 frtra becsült ingóságokra a tordai kir. járásbírósnak 1887. évi 2163. számú végzésével 220 frt 54 kr. tőke, ennek 1886. év november hó 28-ik napjától járó 6% kamatai eddig összesen 44 frt 64 krban megállapított s még az ezután folyó-standó költségek iránt a további arverés elrendelvé. Ennek folytán az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ügyvéd Kerekes Mihály végrehajtató képviselője szóbeli vagy írásbeli jelentkezésére a 2858. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtó s felülfoglaltok javára is, a menyiben ezek is arverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett törvényezik 103. §-ára, az arverésnek Gyéres-Szentkirályt alperes lakásán — leendő megtar tására határnapul

1888. évi április hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája kitűzték, mikor is a bíróság lefoglalt 6 ökor, 2 meddő telken és 2 üdő borjuból ingókért a leg többet érőnek, az idézett törvényezik 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsárón alól is elfognak adatni. Egyszermind felhivatnak mindazok, kik az elővezetett rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törvényezik 111. és 112. §-ai értelmében az arverés kezdetéig alóli kiküldött végrehajtónál írásban vagy szóval bejelenteni el ne mulasztják, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Tordán, 1888. évi március 31.

Lukács Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Végladás!

Buzapiaczon a szeszraktár udvarán levő

deszka- és lécz-

raktári készlet

mától kezdve leszállított árban eladatik, miről

a t. cz. közönséget ezennel tisztelettel értesíti

N.-Enyed, 1888. ápril 1-én

2—2

BENEDEK SÁMUEL.

UJ!

Szabadalmazott szeges gözcséplőgép

3 1/2 és 4 lóerejű

fa., szén- vagy szalmaftűtésű gőzmozgonyok számára

10 órai munkaképesség 4500—6000 kéve,

teljesen tisztán elcséplve és osztályozva, sokkal csekélyebb szükséglet hajterő és fűtőanyagban, tetemesen nagyobb és jobb munkaképesség, könnyebb szállítás mint a verőléces gépeknél.

Árjegyzékek kívánatra.

Ezen gépeket erős szorkezetben gyártja és gyorsan, valamint előnyösen szállítja

GROSSMANN és RAUSCHENBACH
első magyar gazdasági gépgyára
Budapest,
külső váci-út 7. szám.

1—5

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden. 1888.

Nagyenyeden, a fogdai uton 65. szám alatti s KLISCH MIHÁLY tulajdonát képező

házas telek örök áron eladó.

Levélbeli megkeresésekre szívesen nyújt bővebb felvilágosítást a tulajdonos **Temesvárott József-város-rész, Bem-utca 19. sz. a.**

Ezennel köztudomásra hozzuk, hogy miután Cirner J. József ur a n.-enyedi úgynökségről lemondott, azt

Benedek Gábor urra ruháztuk.

Budapestben, 1888. április hóban.

„Az Anker” élet- és járadék-biztosító társaság magyarországi vezérképviselősege.

Sz. 3910—1888.

Arlejtési hirdetmény.

A vármegye nyilvános közkórház részére folyó évi május 1-én kezdőleg 1889 ápril 30-ig az élelmezés (a kenyér kivételével) és a mosás folyó ápril hó 23. d. e. 11 órakor a vármegyeháznál tartandó szó és írásbeli arlejtés útján ki fog adatni. A vállalkozni kívánók bánatpénzül 40 frt készpénzt, vagy értékpapírt kötelesek letenni, — mely ajánlat elfogadása esetében 400 frtra egészítendő ki.

A részletes feltételek, egységi árak a megyei levéltárban megtekinthetők.

Alsófehérmegye alispánjától
Nagyenyeden, 1888. április hó 5-én.

Csató János
kir. tanácsos alispán.

Sz. 534—1888.

j. ig.

Arverezési hirdetmény.

A nagy-enyedi ev. ref. Bethlen-főiskola tulajdonát képező **Tővis—Diód** község határában fekvő tagosított birtok a diódi udvar házával együtt 1888. évi május hó 6-án délelőtt 11 órakor 1888. évi szeptember hó 29-én kezdődő 8—nyolcz következő évre 1896. szeptember hó 29-ig Nagyenyeden a főiskola jog és jószág igazgatósága iródjában arverésen ki fog adatni.

Feltételek ugyanott megtekinthetők.

Nagyenyeden, 1888. évi április hó 7-én.

Splényi Henrik
jog és jószágigazgató.

MEGJELENT UJ KÖNYVEK, KAPHATÓK

WOKÁL JÁNOS

könyvkereskedésében

NAGYENYEDEN:

Lenzi Fráter. Regény. Irta Jókai M. Ára 1 frt

Trefort Ágoston. Beszédék és Levelek. Ára 2 frt 40 kr.

1848- és 1849-ből. Elmények és benyomások. Okiratok és ezek magyarázata, tanulmányok és történelmi kritika. Irta id. G ö r g e y Istvá n, harmadik — befejező — kötet. Ára 4 frt.

Az ember-élettan tankönyve. Előadásai nyomán írta Klug Nándor, a szöveg közö nyomott számos ábrával. Ára a két kötetnek 8 frt.

Eszmék igazságügyi kérdések köréből, írta Török Zoltán. Ára 50 kr.

Wohl Stephanin Éva. Eibeszelések, rajzok, költemények prózában, aforizmák. Ára 1 frt 20 kr.

Páter Lanzentius. Tragédia öt felvonásban. Irta H ó d i. Ára 1 frt 50 kr.

Utazások könyvtára, szerkeszti a magyar Tudományos Társaság, számos a szövegbe nyomott képekkel, megjelenik husz füzetben. Ára egy füzetnek 40 kr.

Kisebb költemények. Emmi és Társai, írta Seress Imre. Ára 1 frt 60 kr.

tatva
ép l
szere
mely
épen
lom
Me
dozá
Mert
mega
mun
hane
soksz
gyön
ben

tot t
harc
több
ifjusá
nyon
tartá
zásán
külör
a cz
lanul
ván
La j
volt
maga
lönös
egye
foly
tüzte

határ
seny
is fe
mely
felad
guka
illik,
ket i
legye
nek

a l

havab
képzet
ifju pa

Szülői
anyai
egyház
tanult

man v
tanuló
és Tom
közölag
főiskolá

felsőbb
az eny
egyet
hírnev
évben